

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MARJÁNKA: UNIKÁTNÍ PROJEKT PRO ŽÁKY S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

V současné době je velikým fenoménem vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Společenská poptávka takové žáky vzdělávat je velmi vysoká, ale kapacity škol mnohde nestačí tuto poptávku plně vykrýt. Naše škola již před několika lety na tento stav zareagovala. Díky tomuto úsilí se podařilo do života uvést na pražské poměry ojedinělý projekt vzdělávání žáků s OMJ na Základní škole Marjánka pod vedením paní ředitelky Mgr. et Bc. Anny Niklové.

Výuku češtiny poskytujeme nejen žákům naší školy

Výuka je finančně dotována pomocí grantové politiky. Využíváme grantů poskytovaných Magistrátem hlavního města Prahy, Ministerstvem školství ČR a tzv. šablon. Na výuce se podílejí jak řadoví učitelé, tak i odborníci z řad speciálních pedagogů a logopedů. Naše škola tak zajišťuje komplexní vzdělávací péči o žáky s OMJ z vlastních řad, ale zajišťuje výuku rovněž pro žáky s OMJ z jiných pražských škol. Povědomost o tomto projektu se rozšířila v celém školském i mediálním prostoru hlavního města Prahy i mimo ni. O výuku českého jazyka pro žáky s OMJ je stále větší zájem, a proto jsme byli nuceni zavést rezervační systém pro zájemce o umístění v programu z jiných škol. V současné době se naše škola zaměřuje nejen na jejich vzdělávání, ale také na vzdělávání pedagogické veřejnosti a propagaci toho, jak s těmito žáky dále pracovat.

Unikátní vzdělávací systém

V průběhu posledních let naše škola vytvořila pevný vzdělávací systém, který poskytuje komplexní jazykovou péči ve třech po sobě jdoucích pololetích, tzv. systém 3krát 5 měsíců. Tato vzdělávací strategie se velmi osvědčila, neboť nastavená časová dotace poskytuje prostor pro každého žáka s OMJ, aby si osvojil český jazyk do té míry, že je pak schopen zvládnout výuku jakéhokoliv předmětu v češtině. Výuka je realizována ve skupinách, které jsou diferenciovány podle úrovně znalosti českého jazyka (nultá fáze, inkluze, integrace). Tento systém umožňuje sledovat vývoj ve zvládnutí jazykových

dovedností. Poskytuje přehled o výkonech každého žáka. Žák je tak postupně vybavován jazykovými kompetencemi, které mu umožní bezproblémové začlenění do společnosti českých dětí v běžném školním procesu. Komplexnost přístupu školy k žákům s OMJ je dána i tím, jak je postaráno o žáky se specifickými poruchami učení, o žáky s inkluzivními potřebami. V rámci tohoto programu škola zajišťuje také odbornou pomoc z řad speciálních pedagogů, logopedů, školního psychologa a asistenta pedagoga. I přes velkou organizační náročnost takového zajištění se daří skloubit potřeby žáka s potřebami společnosti jako takové a školy.

Organizace výuky

Protože výuka žáků s OMJ probíhá v dopoledních hodinách, je nutné organizačně sladit výuku těchto žáků s běžnou výukou školy. Každý takový žák má tak ve svém rozvrhu jasně vyznačeno období – časový úsek, ve kterém se účastní vlastního vzdělávacího programu pro žáky s OMJ. Aby byla zajištěna jeho plná socializace, účastní se také

i běžné výuky v jeho kmenové třídě. Výhodou takového postupu je rychlejší začleňování žáka s OMJ do běžného kolektivu třídy a školy, potažmo do společnosti jako takové. Není tak izolován pouze ve své skupině cizinců a přebírá a učí se respektovat naše kulturní hodnoty. Stává se tak platnou součástí kolektivu, který jej vnímá jako běžného žáka a při tom akceptuje jeho národnostní a jazykové zvláštnosti.

Zapojení do aktivit mimo výuku

V posledních několika letech se nám daří začlenit některé žáky i do mimoškolních aktivit souvisejících především s účastí na kulturních akcích pořádaných školou. Není ojedinělým jevem, aby se takových akcí účastnil žák s OMJ jako hráč na hudební nástroj, nebo jako člen pěveckého sboru, nebo reprezentuje školu na sportovních akcích. Toto je především důkaz toho, že jsme se vydali správným směrem, kdy se snažíme o začlenění žáka s OMJ do naší společnosti jak po stránce jazykové, tak i po stránce kulturní.

Těší nás, že naše úsilí nepřichází na zmar a že pedagogická veřejnost je schopna ocenit smysl a výsledky naší práce.

*Mgr. Martin Zikmunda
zástupce ředitelky školy
Základní škola Marjánka, Praha 6*

EVROPA VE ŠKOLE

Do mezinárodní výtvarné a literární soutěže Evropa ve škole, která podporuje myšlenky evropské sounáležitosti, vzájemného poznání, tolerance, pochopení a spolupráce, se mohou zapojit děti a mladí lidé od 5 do 21 let. Vznikla v roce 1953 a rozšířila se do řady evropských zemí. Česká republika se zapojila v roce 1962. Na snímku je jedna z úspěšných výtvarných prací: „Multikulturalismus“, autorka Anna Kuklíková, 16 let, Vlašim.